LAUSUNTO 6.2.2023

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle takautuvasti maksettavaa sähköhyvitystä sekä sähköenergialaskujen maksuaikojen pidennystä koskevaksi väliaikaiseksi lainsäädännöksi (HE 324/2022)

- Kun hallitus käynnisti käsillä olevan sähkötukipaketin valmistelun marraskuussa 2022, sähkön pörssihinnan ennustettiin tammikuussa 2023 oleva tasolla 35–40 senttiä/kWh. Tammikuun toteutunut keskihinta oli 7,8 senttiä/kWh. Sähkön hintafutuurit ennustavat hinnan olevan keväällä tasolla 10 senttiä/kWh ja tulevana kesänä 5 senttiä/kWh. Sähkö hintakriisi on siis ohitettu, eikä paniikkiin ole enää mitään syytä.

- Hallitus ja eduskunta ovat toimeenpanneet jo kolme kuluttajien sähkötukea: alv alennuksen, kotitalousvähennykseen liitetyn sähkövähennyksen sekä Kelan sähkötuen. Emme pidä tarkoituksenmukaisena näille päällekkäistä, hyvin monimutkaista ja riskialtista tukipakettia, jonka toimeenpano tulee kalliiksi, ja joka voi vaarantaa erityisesti pienten sähköyhtiöiden toimintaa Suomessa.

- Hyvityslaskennan ja laskujen energiaosuutta koskevan lisämaksuajan toteuttaminen vaatisi kaikissa yhtiöissä mittavaa tietojärjestelmien ja taloushallinnon prosessien uudelleen järjestelyä, ohjelmoimista ja testaamista. Osassa tietojärjestelmiä vaaditut toimenpiteet eivät ole ainakaan nopealla aikataululla mahdollisia, vaan ne joudutaan tekemään manuaalisesti yhtiöissä konttorityönä. Kun pienelläkin sähköyhtiöllä voi olla useita kymmeniä tuhansia asiakkaita, ja näistä merkittävä osa olisi hyvityksen piirissä, tulee työmäärä olemaan valtava. Tietojärjestelmäkulut ovat pienissä yhtiöissä suhteellisesti suuremmat, kuin isoissa.

- Lisämaksuaika tulee aiheuttamaan yhtiölle luottotappiota sekä haasteita kassanhallintaan. Kassanhallinta ja johdannaissopimusten vakuusvaateiden hoitaminen ovat eriytyisesti pienissä sähköyhtiöissä jatkuvaa tasapainoilua, ja hyvityksiin sekä maksuaikojen pidennyksiin hupeneva kassa voi ajaa pieniä sähköyhtiöitä ongelmiin.

- Pienet, kunnalliset sähköyhtiöt ovat tukeneet energiakriisissä asiakkaitaan myymällä näille sähköä alle markkinahintojen, mistä on aiheutunut monille yhtiöille merkittäviä tappioita. Kallisti toteutettava hyvityslaskenta ja lisämaksuajat tulevat vaikeuttamaan erityisesti pienten yhtiöiden tilannetta.

Paikallisvoima ry
Annankatu 25 A, 3. krs
00100 Helsinki
www.paikallisvoima.fi

Y-tunnus/Business-ID: 2440745-4
Rekisterinumero: 206.733
Kotipaikka/Domicile: Porvoo

- Mikäli sähköhyvitys päätetään kuitenkin toteuttaa, tulisi sen olla huomattavasti yksinkertaisempi ja myös asiakkaille ymmärrettävämpi. Lisämaksuaikoja monet yhtiöt myöntävät asiakkailleen jo nyt mm. tekemällä maksusuunnitelmia. Yhtiöt voitaisiin velvoittaa toimimaan näin jatkossakin, ilman erillisen lisämaksuaikaprosessin perustamista vain energialaskuille.

- Koska hyvityslaskennan ja lisämaksuajan toteutus aiheuttaa yhtiöissä väistämättä joukon toimeenpanoon liittyviä kysymyksiä, tulee olla selvää, mikä viranomainen ohjeistaa hyvityslaskennan ja lisämaksuaikojen toteuttamista sekä näiden aiheuttamien kustannusten korvaamisen hakemista.

- Koska ehdotettu laki pakottaisi yhtiöt jakamaan valtiontukea asiakkaille ja heikentäisi yhtiöiden omaisuuden suojaa, tulee kaikki sen aiheuttamat luottotappiot, menetetyt myyntitulot sekä hallinnolliset kulut korvata yhtiöille täysimääräisesti ja viivytyksettä.

Kunnioittavasti,
Toivo Hurme
Toiminnanjohtaja

Paikallisvoima on 55 paikallisen ja alueellisen energiayhtiön edunvalvontajärjestö, joka tuo Suomen energiakeskusteluun paikallista näkökulmaa. Paikallisvoima puhuu energiamarkkinoiden monipuolisuuden puolesta, kannattaa aitoa kilpailua ja haluaa turvata paikallisten energiayhtiöiden toimintaedellytykset. Paikallisvoiman jäsenyhtiöt ovat sekä sähkön että kaukolämmön tuottajia, myyjiä ja jakelijoita. Tärkeimmät tuotantomuotomme ovat vesivoima, tuulivoima sekä bioenergia.